

Questing

**Jak vytvářet hledačky
a jak se jimi bavit
a učit.**

**Interpretace místního dědictví s využitím
znalostí a dovedností místních obyvatel.**

Blažena Hušková
Kateřina Kočí

Co je to questing?

Metoda - prostředek interpretace místního dědictví

Má dvojí efekt:

- Fáze vzniku – spolupráce místní komunity při tvorbě, zapojení veřejnosti, místních znalců, učitelů, škol...
- Fáze využívání – zábava i poučení pro návštěvníky území.

Co je místní dědictví?

Questing

- Quest: hledání, pátrání
- Česky: hledačka, hledačky
- Obdoba: honba za pokladem
- Obdoba: geocaching
- Původ: letterboxing (Anglie, oblast Dartmoor)
- 1854 – umístěna první „krabice“
- 1976: 15 krabic, nastal boom
- dnes: přes 10 000 krabic (venku i v budovách)

Historie v USA

- od roku 1987 (David Sobel)
- Upper Valley, Vermont: Delia Clark (cíl: posilování komunit, vzdělávání, spolupráce se školami)
- Dnes odhadem 300 questů
- Questing jako nástroj vzdělávání, zábavy, rekreace

Historie v ČR

- (zřejmě) první questující Češi: duben 2000, Woodstock, Vermont
- První seminář o questingu: duben 2000, Delia Clark
- První hledačka: 3.4.2012, Brno - Špilberk
- Druhá hledačka: 5.4. 2012, Kopřivnice - Štramberk
- Třetí hledačka: 14. – 16.8. 2012, Veselí nad Moravou
- Čtvrtá hledačka: duben 2013, Vrbno pod Pradědem
- Dnes okolo 50 hledaček

Questing v ČR – rozvoj

Questing – projekt podpořený z grantu Ministerstva životního prostředí ČR

- překlad publikace o questingu
- semináře
- první hledačky
- webové stránky

Projekt „Questing – speciální průvodce pro CHKO“ byl finančně podpořen z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí

Palubní portál ČD x 20 Kalendář Google x Questing.cz - Úvod x

www.questing.cz/uvod.aspx

Aplikace P Internetová jazykov... Mapy.cz ACTAEA - společnos... Natura 2000 Jeseníky Škola v přírodě Karl... ARBORETUM Karlov... Karlovice v jeseníkách » Ostatní záložky

QUESTING.CZ

Web oslovil 181544 návštěvníků.

OK

→ Úvod → Akce → Co je to questing → Kde hledat hledačky → Jak vytvořit hledačku → Pravidla → O projektu → Kontakt

QUESTING.CZ

Netradiční poznávání historie, kultury a přírody

Vyberte:

Turistická oblast ↓

nebo

Quest ↓

nebo

HLEDEJ

Nejbližší akce a semináře

10:03
20. 5. 2015

www.questing.cz – od začátku roku 2014, nutno doplnit, měnit, propagovat

Questing na Facebooku

Co je to hledačka?

Trasa za poznáním s pokladem.

Obdoba naší šipkované.

Nástroj interpretace místního dědictví.

Zábava a poučení.

Intepretace místního dědictví

Co to je?

Proč interpretace?

Naše místa.

Mapa vnímání místa.

Mapa vnímání místa

Nakreslete mapu a do ní vyznačte

- 1 - krásné, příjemné místo
- 2 – ošklivé, zanedbané místo
- 3 – významné místo
- 4 – tajemné či posvátné místo
- 5 – nebezpečné místo
- 6 - něco jedinečného, čeho jste si všimli ve vaší obci, ačkoli o tom pravděpodobně málokdo ví
- 7 - oblíbené veřejné místo, kde se lidé scházejí a povídají si
- 8 – místo, kde si hrají děti
- 9 – místo, kam rádi chodíte na procházku

Dobrá interpretace

- Každá dobrá interpretace je založena na nadšení a lásce k místu a na touze podělit se o ně s ostatními.
- Dobrá interpretace využívá prosté lidské zvědavosti pro obohacení ducha a mysli. Provokuje k zamyšlení.
- Dědictví je chráněno tehdy, považuje-li je někdo za důležité. Interpretace je způsob, jak můžeme pomoci druhým tuto hodnotu poznat a docenit.
- Interpretace přispívá k lepší péči o místo, vychovává nové zastánce místa - lidi, kteří je mají rádi a záleží jim na něm.

Interpretace místního dědictví

- Naše motivace pečovat o přírodu, krajinu a obec, kde žijeme, má základ ve vztahu k místu, které je naším domovem, a k lidem, kteří zde žijí.
- Lidi se nejochotněji zapojují do toho, co sami vymysleli, na čem se podíleli od samého počátku, o čem mají dostatek solidních informací a co se týká jejich života.

Místní obyvatelé

- vzbuzujeme pocit „spoluvlastnictví“ místa, hrdosti na ně
- posilujeme vnímání místa jako součásti domova a života místních lidí
- napomáháme porozumění souvislostem s historií, současností i budoucností místa
- přispějme k tomu, aby se místní obyvatelé stali skutečnými hostiteli

Jak vytvořit hledačku?

Chcete si vytvořit hledačku?

Není to složité.

Přesto k tomu budete pár věcí potřebovat!

Hledačky

- může vytvořit kdokoli
- jsou levné
- nepotřebují složité technologie
- baví
- jsou dostupné všem, od dětí po kmety
- spojují lidi a místa, lidi a lidi

Hledačka

- Může ji vytvořit skupina dětí nebo dospělých, většinou ve spolupráci
- Tvorba hledačky má vzdělávací, společenskou, rekreační hodnotu (pro své tvůrce)
- Hledačka má vzdělávací, společenskou, rekreační hodnotu pro návštěvníky/řešitele
- Hledačka je dostupná veřejnosti a může být opakovaně využívána, aniž by ji bylo třeba vždy znovu vytvářet

Jaká je dobrá hledačka?

Jaká je dobrá hledačka?

- Je to zábava
- Je namáhavá
- Má řešení, dá se zvládnout
- Potěší smysly
- Pracuje s příběhem
- Hádanky jsou poutavé, zajímavé
- Je z ní cítit člověčina
- Krabice s pokladem je chytře ukryta
- Každá hledačka je jiná

Typy hledaček

- Od hádanky k hádance, od místa k místu
- Vyhledávání písmen
- Vyhledávání čísel
- Práce s kompasem
- Práce s detaily (architektura, sochy...)

Typy hledaček

- Text i mapa
- Mapa okolí pokladu
- Bez mapy
- Bez textu

Typy hledaček

- Propojuje různá místa a témata (hlavní je dostat lidi ven)
- Míří na konkrétní cílové místo (rozhledna, hrad...)
- Soustředí se zejména na pěknou trasu
- Pracuje s příběhy (kulturní dědictví, přírodní dědictví, významní rodáci...)
- Sezónní, dočasné hledačky (jarní aspekt...)
- Hledačky s posláním (třídění odpadů, šetření energií...)

Jak vzniká dobrá hledačka

- Vyberte zajímavé místo
- Zjistěte, jak je to s vlastnictvím
- Navštivte místo vícekrát, soustřeďte se, pozorujte, zaznamenávejte
- Zjišťujte informace o místě – z literatury, od odborníků, od místních lidí
- Vyberte téma a trasu hledačky
- Zvolte podobu hledačky (s mapou, bez mapy, s tajenkou – sběr čísel...)
- Načrtněte mapu, napište vodítka – hádanky
- Umístěte a vybavte krabici s pokladem
- Vymyslete název hledačky
- Označte obtížnost hledačky (fyzickou, duševní)
- Otestujte hledačku – vyšlete s ním lidi do terénu
- Upravte hledačku s využitím jejich zkušenosti a doporučení
- Zpracujte finální podobu hledačky
- Publikujte, sdílejte hledačku
- Pečujte o hledačku

Nač dát pozor

- Přístupnost hledačky (začátek nejlépe poblíž veřejné dopravy, parkoviště apod.)
- Umístění nejlépe na veřejně přístupných pozemcích (se soukromými majiteli vždy nutno jednat a mít jejich souhlas!)
- Proměny krajiny během roku (stav vody, louky před sečením, chráněná území, hnízdiště, viditelnost -v únoru bez listí x v červnu v plném olistění)
- Ohleduplnost k okolí, zejména v CHÚ – setrvat na stezce, ticho..
- Umístění krabice s pokladem – vždy snadno dosažitelná, bez kopání, hrabání apod.
- Bezpečnost „hledačů“ – pozor na skály, ostrohy, strmá místa...

Hádanky

- Vyprávějí příběh
- Vedou lidi od místa k místu (orientace)
- Napovídají, poskytují stopy k řešení

[Hledacka_Křivoklát.pdf](#)

[Hledacka_Muna_navstevnik.pdf](#)

[Hledačka_Veseli.pdf](#)

- Úvodní (vstupní)
- Obsahové
- Pohybové
- Umístění krabice s pokladem
- Závěrečné

Průvodce hledačkou

- Neviditelný učitel
- Povzbuzující vůdce, průvodce
- Neživý objekt (v ich-formě)
- Hrdina, o němž je hledačka
- Hlas hory, řeky, zvířete, rostliny

Proč verše a jak na ně?

Proč verše?

Zjednodušují složitá témata

Jsou veselé a přístupné všem

Lámou ledy

Baví

Jak na ně?

Udělejte si rozcvičku.

Čtěte svou oblíbenou poezii.

Zvolte verš.

Zvolte rytmus.

Forma

Dohodněte další věci

- Jak budete oslovovat návštěvníka (tykání, vykání)
- Kdo bude průvodce (kdo oslovuje)
- V jakém čase – přítomný, minulý?

Mapa

- Orientace – neztratit se (hlavně v krajině, v terénu)
- Zaznamenává důležitá místa
- Zaznamenává místní jména
- Mapa a text spolupracují, společně vedou
- Mapy lze obohatit kresbami – budovy, rostliny, zajímavé detaily
- Neexistuje jeden nejlepší způsob, jak tvořit mapu
- Důležitá je hravost, vtip, přesnost

V mapě

- Ohraničení prostoru hledačky
- Orientační body, významná místa (budovy, ulice, stromy, řeka...)
- Legenda
- Měřítko
- Označení světových stran
- Lidi by měli mapě rozumět, vyznat se v ní

„Mapa by měla být přesná a pěkná, ale jinak je to vše na vás.“ (S. Glazer)

Krabice s pokladem

- Vypovídá o tvůrcích hledačky
- „Kniha návštěv“
- Razítko s polštářkem
- Tužka, pastelky
- Doplnující info, letáky, brožury
- Info o dalších hledačkách v okolí
- Zajímavý úkol, soutěž na závěr

Péče o hledačku

- Starat se o krabici s pokladem (obvykle dobrovolník 1 x za 4 – 6 týdnů, doplnit tužky, pastelky, vyměnit popsanou knihu etc.)
- Vyhnout se vandalismu
- Sledovat změny v prostoru hledačky, které mohou ovlivnit vyluštění tajenky/nalezení pokladu (barva lavičky, fasády domu, změna personálu etc. – pokud souvisí s textem/mapou hledačky)

Na závěr

**Hledačky jsou nekomerční –
neprodávají se a nekupují,
nedělají se na zakázku,
nevydělává se na nich!**

**Jsou pro radost
a úúúúplně zadarmo!**

Kontakty pro dotazy, konzultace, semináře

RNDr. Blažena Hušková

blahuska@seznam.cz

602684718

Mgr. Kateřina Kočí – Actaea

kocikaterina@gmail.com

777044758

www.actaea.cz

www.questing.cz